

Statsbidrag till kultur, idrott och friluftsliv, Statskontorets rapport 2021:10

(S2021/05409)

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) har följande synpunkter till rapportens förslag:

Förslag: 2.4.1 Regeringen kan ställa tydligare krav på tillgänglighet i civilsamhällets bidragsfördelning

MUCF ställer sig i huvudsak positiv till förslaget då det kan bidra till att möjliggöra en mer aktiv fritid för personer med funktionsnedsättning och går i linje med artikel 30 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. MUCF vill dock framföra att rapporten inte återspeglar de varierande behoven som individer med olika funktionsnedsättningar har, till exempel avseende rörelseförmågan, kognitiva förmågor, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och nedsatt syn eller hörsel. Olika funktionsnedsättningar ställer olika krav som de lokala föreningarna behöver möta.

MUCF vill också peka på att införande av högre krav på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning kan bli svåra att möta för de civilsamhällesorganisationer som saknar de ekonomiska förutsättningarna att leva upp till kraven. Detta kan i sin tur påverka organisationernas möjlighet till bidrag om frågan om tillgänglighet prioriteras i bidragsfördelningen. Det kan vara kostsamt att tillgängliggöra aktiviteter och anpassa lokaler för personer med funktionsnedsättning och för mindre föreningar kan detta innebära begränsningar och att de bortprioriteras i en ansökningsprocess. Ett sätt att skapa bättre förutsättningar för civilsamhällesorganisationerna att möta kraven, är att höja anslagen till bidragsfördelning myndigheter och att dessa förbinder en del av det statsbidrag som delas ut med villkor att bidragsmottagarna använder utökat bidrag till att tillgänglighetsanpassa verksamheterna. En annan viktig förutsättning som MUCF vill betona är att de bidragssökande organisationerna har tillräcklig kunskap och information

om tillgänglighetsfrågor för att kunna genomföra de anpassningar som efterfrågas. MUCF ser därför positivt på rapportens förslag 2.4.5, att regeringen ger Myndigheten för delaktighet i uppdrag att se över behovet av ett kunskapsstöd om tillgänglighetsåtgärder inom friluftsområdet, samt att alla bidragsfördelande aktörer hittar lämpliga former för att hämta synpunkter från funktionshinderrörelsen, exempelvis genom samråd med funktionshinderorganisationer.

Förslag: 2.4.2 Förbättra uppföljningen av hur bidragen används för att öka tillgängligheten

MUCF stödjer inte förslaget. I rapporten saknas en tydligare konsekvensanalys kring uppföljningens inverkan på civilsamhällesorganisationer och den enskilda medlemmens integritet. MUCF ser svårigheter i att föreningar och organisationer ska få i uppdrag att samla in uppgifter om hur många personer med funktionsnedsättning som deltagit i deras verksamhet då detta kan vara känsliga uppgifter att lämna ut och behandla på ett säkert sätt. Vidare anser MUCF att det särskilt borde beaktas att barn och ungdomar kan ha olika individuella förutsättningar att lämna uppgifter och detta kan påverka tillförlitligheten i de rapporterade uppgifterna. Rapporten tar upp (sid 41) att redovisningen inte behöver vara alltför detaljerad för att minimera den administrativa bördan för de som tar emot bidraget. Samt att mottagare av bidrag kan exempelvis uppskatta i vilken utsträckning personer med funktionsnedsättning har deltagit i bidragsfinansierade verksamheter. MUCF anser att det saknas en tydligare definition av vilka uppgifter som efterfrågas och hur djupgående statistiken ska vara. Att endast samla in övergripande uppgifter kan även detta påverka tillförlitligheten i materialet.

Förslag: 2.4.3 Förbättra informationen till personer med funktionsnedsättning

MUCF ställer sig positiv till rapportens förslag att de bidragsfördelande aktörerna ska verka för att informationen om tillgängligheten till bidragsmottagande verksamheter förbättras. Förslaget bedöms stärka alla barn och ungas rätt till en fritid, samt har förslaget ett tydligt barnrättsperspektiv och går i linje med artikel 23 i FN:s konvention om barnets rättigheter som slår fast att barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv samt hjälp till att aktivt delta i samhället.

Övriga synpunkter

MUCF vill även påpeka att det är otydligt i rapporten om förslagen endast riktar sig till de myndigheter som omfattas av avgränsningen i analysen eller om samtliga bidragsgivande myndigheter kommer påverkas av förslagen. MUCF vill slutligen framföra att myndigheten gärna hade bidragit till utredningen, utifrån den kunskap som myndigheten besitter utifrån uppgiften att fördela statsbidrag, bland annat till barn- och ungdomsorganisationer varav flera är aktiva inom friluft- och kulturområdet.

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Handläggare Lejla Custovic har varit föredragande. Senioranalytiker Tiina Ekman har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Lejla Custovic
handläggare